

President Toomas Hendrik Ilves kohtus täna Brüsselis NATO peasekretäri Jaap de Hoop Schefferiga ja esines alliansi liikmesmaade esindajate ehk Põhja-Atlandi Nõukogu (NAC) ees. Eesti riigipea rääkis pikemalt küberturvalisusest ja vajadusest küberrünnakutele ühiste jõududega vastu astuda.

"Küberrünnakud riigivõimu asutuste, erasektori ja meedia vastu, mida oleme näinud mitme riigi, ka Eesti puhul, on tõsine julgeolekuoht, mitte pelgalt kuritegu," rõhutas president Ilves, tänades liitlasi toetuse eest Tallinnasse loodava NATO küberkaitse keskuse rajamisel. "Mul on hea meel, et NATO vaatleb seda teemat kaitsepoliitilise, mitte ainult tehnilise küsimusena."

Kõneledes NATO missioonist Afganistanis, ütles Eesti riigipea, et alliansi eduvõimalused oma tähtsaimal sõjalisel operatsioonil on seda suuremad, mida rohkem panustatakse koos julgeolekuolukorra tagamisega ka selle kaosest ja vägivallast räsitud maa tsiviilprojektidesse.

"Seega me vajame Afganistanis paralleelselt kahte olulist panust: tugevat sõjalist kohalolekut, kasutades alliansi liikmesmaade üksusi, mis on tugevad, löögijõulised ja vaatavad võimalikult palju oma baasidest kaugemale, ning teiseks, väga hästi koordineeritud tsiviilabi projekte, mis näitaksid afgaanidele rahuliku ja eduka homse võimalikkust," kõneles Eesti riigipea.

President Ilves märkis siin eriti olulistena Euroopa Liidu ja ÜRO rolli.

"Need mõlemad organisatsioonid peavad suurendama oma panust ja toetust, et kõrvuti NATO jõupingutustega muuta Afganistan turvaliseks nii tema enda elanikele kui ka rahvusvahelisele kogukonnale," rõhutas Eesti riigipea, lubades kaasa aidata Afganistani operatsioonile laiema rahvusvahelise toetuse saavutamisele.

President Ilves peatus ka Kosovo tulevikul, öeldes, et ükski riik ei tohi enda isekatest huvidest lähtudes takistada või blokeerida selle Euroopale olulise probleemi rahumeelset lahendust.

"Ja ainuke pretsedent, mille Kosovo tunnustamine loob, on see, et genotsiid ja etniline puhastus

viib kaotuseni," toonitas Eesti riigipea.

President Ilves rääkis ka NATO laienemisest, korrates üle Eesti toetuse anda alliansi Bukaresti tippkohtumisel tänava aprillis liitumiskutse Horvaatiale, Albaaniale ja Makedooniale.

"Mis puudutab liikmelisuse tegevuskava ehk MAP-i andmist Gruusiale ja Ukrainale, siis kordan seda, mida ütlesin kaks nädalat tagasi Tbilisis: me oleme Gruusia kindlad, kuid nõudlikud toetajad. See tähendab, et kui Gruusia reformipüüd ei vaibu, siis ei rauge ka meie soov neid aidata, kuid me ei tee järeleandmisi suhtumises demokraatiasse ning põhivabadustest ja -õigustest kinnipidamisse," ütles Eesti riigipea.

Ta kinnitas Eesti toetust Ukraina ja Gruusia soovile liituda MAP-programmiga, mis oleks nii Kiievile kui ka Tbilisile stiimuliks edendada demokraatiat, kodanikuühiskonda ja turumajanduslikke reforme.

President Ilves käsitles ka Balti riikide õhuturbe teemat. Ta meenutas, et Eesti, Läti ja Leedu on esitamas oma liitlastele tulevikutsenaariumi, mis tagaks selles regioonis õhuturbe ka kaugemas tulevikus.

"Praegu on veel vara öelda, kas see tähendab näiteks Baltimaade ühist õhuväeüksust või teistsuguseid võimalusi," sõnas Eesti riigipea.

Nõupidamisel Põhja-Atlandi Nõukogus käsitleti ka energiajulgeoleku küsimust. "Kahjuks me näeme täna riike, kes soovivad energiat relvana kasutada," sõnas president Ilves. "See on NATO riikidele tõsiseks probleemiks ja suureks väljakutseks. Bukaresti tippkohtumiseks valmib NATO energiajulgeolekukontseptsioon, mis on väga vajalik ja mille väljatöötamisel on osalenud ka Eesti."

Vabariigi Presidendi Kantselei
avalike suhete osakond
tel 631 6229